

Jak mózg pomaga dziecku mówić?

Materiał do kącika logopedycznego dla rodziców

Mowa dziecka nie powstaje tylko dzięki sprawnym ustom czy językowi. Za mówienie odpowiada przede wszystkim mózg, w którym znajdują się specjalne ośrodki odpowiedzialne za rozumienie i tworzenie wypowiedzi. Dla wielu rodziców jest zaskoczeniem, że mówienie to bardzo złożony proces.

Najważniejsze ośrodki mowy w mózgu

Najważniejsze miejsca odpowiedzialne za mowę znajdują się najczęściej w lewej półkuli mózgu.

Ośrodek Wernickiego – odpowiada za rozumienie słów i zdań.

Ośrodek Broki – odpowiada za planowanie i tworzenie wypowiedzi.

Kora ruchowa – steruje mięśniami twarzy, języka i warg.

Kora słuchowa – odpowiada za odbiór i analizę dźwięków mowy.

Mózdzek i jądra podstawy – odpowiadają za płynność i koordynację mówienia.

Dlaczego niektóre dzieci mówią później?

Czasami rozwój mowy przebiega wolniej. Może się zdarzyć, że dziecko dobrze rozumie polecenia, ale mówi bardzo mało. Zdarza się także, że dziecko mówi, ale jego wypowiedzi są niewyraźne lub trudne do zrozumienia.

Kiedy warto skonsultować rozwój mowy dziecka?

- około 2 roku życia dziecko nie łączy słów w proste zdania
- około 3 roku życia mówi bardzo mało
- około 4 roku życia mowa jest bardzo niewyraźna

Mózg dziecka jest bardzo plastyczny. Oznacza to, że szczególnie we wczesnym dzieciństwie bardzo dobrze uczy się nowych umiejętności.

Legenda:

Ośrodek Broki – produkcja mowy

Ośrodek Wernickiego – rozumienie mowy

Kora ruchowa – ruchy artykulacyjne

Kora słuchowa – odbiór dźwięków mowy

Mózdzek – koordynacja ruchów

Jądra podstawy – płynność mówienia

7 sygnałów, że warto skonsultować rozwój mowy dziecka

- Dziecko nie reaguje na swoje imię.
- Około 18–24 miesiąca życia nie pojawiają się pierwsze słowa.
- Dziecko nie łączy dwóch słów około 2 roku życia.
- Trzylatek mówi bardzo mało lub używa tylko kilku słów.
- Mowa dziecka jest trudna do zrozumienia dla otoczenia.
- Dziecko częściej pokazuje niż mówi.
- Dziecko ma trudności z rozumieniem prostych poleceń.

Mapa rozwoju mowy dziecka (1–5 lat)**1 rok życia**

- pojawiają się pierwsze słowa
- dziecko reaguje na imię
- rozumie proste polecenia

2 lata

- około 50–300 słów
- pojawiają się proste zdania dwuwyrazowe

3 lata

- dziecko buduje krótkie zdania
- szybko powiększa się słownik

4 lata

- dziecko opowiada proste historie
- większość wypowiedzi jest zrozumiała

5 lat

- dziecko swobodnie rozmawia
- rozwija się poprawna gramatyka

Kiedy pojawiają się głoski w języku polskim?

2–3 lata: p, b, m, t, d, n, k, g, f, w

3–4 lata: ś, ź, ć, dź, l

4–5 lat: s, z, c, dz

5–6 lat: sz, ż, cz, dż

około 6 roku życia: r

10 prostych sposobów wspierania rozwoju mowy dziecka

- Mów do dziecka dużo i spokojnie.
- Czytaj dziecku książki codziennie.
- Nazywaj przedmioty i czynności podczas zabawy.
- Zadawaj dziecku proste pytania.
- Daj dziecku czas na odpowiedź.
- Powtarzaj poprawnie wypowiedziane słowa.
- Śpiewaj piosenki i rymowanki.

- Ogranicz czas przed ekranem.
- Baw się w zabawy dźwiękonaśladowcze.
- Chwal dziecko za próby mówienia.

Ośrodki mowy w mózgu

